

יבמות מד

משנה. המחזיר גרושתו, והנושא חלוצתו, והנושא קרובת חלוצתו - יוציא, והולד ממזר, דברי ר"ע;
וחכ"א: אין הולד ממזר. ומודים, בנושא קרובת גרושתו, שהולד ממזר.

יבמות דף מט עמוד א - משנה

איזהו ממזר?

ר' עקיבא	שמעון התימני	רבי יהושע
כל שאר בשר שהוא בלא יבא	כל שחייבים עליו כרת בידי שמים והלכה כדבריו	כל שחייבין עליו מיתת בית דין

קושי: וסבר ר' עקיבא **הנושא קרובת חלוצתו - הולד ממזר**: והאמר ריש לקיש, כאן שנה רבי: אחות גרושה - מדברי תורה, אחות חלוצה - מדברי סופרים!

תירוצ 1: תני: **קרובת גרושתו**.

חיזוק לתירוצ: הכי נמי מסתברא, דקתני סיפא: **ומודים, בנושא קרובת גרושתו, שהולד ממזר**;

- אי אמרת בשלמא איירי בה, היינו דקתני **ומודים**,
- אלא אי אמרת לא איירי בה, מאי **ומודים**?

דחיית החיזוק 1: ודלמא הא קא משמע לן, דיש ממזר מחייבי כריתות!

קושי על הדחייה: הא קתני לה לקמן: **איזהו ממזר? כל שאר בשר שהוא בלא יבא, דברי**

ר"ע; ר"ש התימני אומר: כל שחייבין עליו כרת בידי שמים, והלכה כדבריו.

תירוצ: ודלמא קסתים לן תנא כר"ש התימני!

קושי: א"כ, ליתני שאר חייבי כריתות, קרובת גרושתו למה לי?

חיזוק לתירוצ: : אלא ש"מ איירי בה.

דחיית החיזוק 2: ודלמא לעולם לא איירי בה, ואידי דתנא **מחזיר גרושתו ונושא חלוצתו**

וקרובת חלוצתו, תני נמי **קרובת גרושתו**,

חזרה לקושי: אלא קרובת חלוצתו לרבי עקיבא הוי ממזר!

תירוצ 2: אמר ר' חייא בר אבא א"ר יוחנן: היינו טעמא דר"ע, דאמר קרא: **בית חלוצי הנשא**,

הכתוב קראו ביתו.

דין: אמר רב יוסף, אמר ר"ש ב"ר: הכל מודים במחזיר גרושתו, שהולד פגום לכהונה.

שאלה: מאן, "הכל מודים?"

תשובה: שמעון התימני, דאע"ג דאמר שמעון התימני: אין ממזר מחייבי לאוין, נהי דממזר

לא הוי, פגום מיהא הוי;

מקור לדבר: מק"ו מאלמנה: ומה אלמנה לכ"ג שאין איסורה שוה בכל - בנה פגום, זו

שאיסורה שוה בכל - אינו דין שבנה פגום.

קושי 1: איכא למיפרך: מה לאלמנה שכן היא עצמה מתחללת!

קושי 2: ועוד, **היא תלוצה** כתיב, ואין בניה תועבין!

קושי 3: ועוד תניא: **המחזיר גרושתו, והנושא חלוצתו, והנושא קרובת חלוצתו - ר"ע**

אומר: אין לו בה קדושין, ואינה צריכה הימנו גט, והיא פסולה, וולדה פסול, וכופין אותו

להוציא; וחכ"א: יש לו בה קדושין, וצריכה הימנו גט, והיא כשרה, וולדה כשר;

למאן? לאו לכהונה!

תירוצ לקושי 3: לא, לקהל.

קושי: אי הכי, **היא כשרה** - למאן? אילימא לקהל, פשיטא, משום דזניא

אפסלה לקהל! אלא לאו לכהונה, ומדהיא לכהונה, ולדה נמי לכהונה!

תירוצ: מידי איריא? הא כדאיתא, והא כדאיתא.

חיזוק לתירוצ: הכי נמי מסתברא, דקתני רישא:

- **היא פסולה, וולדה פסול; היא פסולה** - למאן? אילימא

לקהל, משום דזניא אפסלה ליה לקהל! אלא לאו

לכהונה;

- **ולדה פסול** - למאן? אילימא לכהונה, הא לקהל - כשר,

האמר רבי עקיבא: **הולד ממזר!**

אלא פשיטא לקהל, ומדרישא הא כדאיתא והא כדאיתא, סיפא

נמי הא כדאיתא והא כדאיתא.

מאתר הדרן והרבנית מישל כהן פרבר

• hadran.org.il •

תירוץ לקושי 2: **היא תוצאה** - נמי היא תועבה ואין צרתה תועבה, אבל בניה תועבין.

קושי 1 נשאר: אלא אלמנה קשיא, מה לאלמנה שכן היא עצמה מתחללת!
תיקון דברי רב יוסף: אלא אי אתמר הכי אתמר: אמר רב יוסף, אמר ר' שמעון ברבי: הכל מודים, בבא על חייבי כריתות, שהולד פגום.

שאלה: מאן הכל מודים?

תשובה: רבי יהושע, דאע"ג דאמר ר' יהושע: אין ממזר מחייבי כריתות, נהי דממזר לא הוי, פגום מיהא הוי;

מקור לדבריו: מק"ו מאלמנה: ומה אלמנה לכ"ג שאין איסורה שוה בכל - בנה פגום, זו שאיסורה שוה בכל - אינו דין שבנה פגום.

קושי: וכ"ת, מה לאלמנה שכן היא עצמה מתחללת!

תירוץ: הכא נמי, כיון שבעלה עשאה זונה.

דין: אמר רבה בר בר חנה א"ר יוחנן: הכל מודים, בעבד ועובד כוכבים הבא על בת ישראל, שהולד ממזר.

שאלה: מאן הכל מודים?

תשובה: שמעון התימני, דאע"ג דאמר שמעון התימני: אין ממזר מחייבי לאוין, הני מילי מחייבי לאוים דתפסי בהו קידושין, אבל הכא עובד כוכבים ועבד, כיון דלא תספי בהו קידושין, כחייבי כריתות דמי

